

Een onheils- tijding met kerst

Op 22 december 1948 stelde Adjudant Generaal P.J. Fierst van Wijnandsbergen een telegram samen, gericht aan de burgemeester van Numansdorp. “Vader A Bervoets Schuringsedijk 126 inlichten overlijden 21 december nabij Rantau Prapat ten gevolge omslaan carrier van soldaat EKL L Bervoets”.

Door: Henk van den Heuvel

Dergelijke onheilstijdin-
gen waren in de periode
van 3 december 1945 tot
23 november 1962 niet
ongebruikelijk. Neder-
land probeerde zijn gezag in Neder-
lands-Indië met politieke en militaire
middelen te herstellen. Er waren 6250
Nederlandse slachtoffers te betreuren,
waaronder Leendert Bervoets. Hij
kwam om het leven tijdens de zoge-
naamde tweede politionele actie (actie
Renpaard). Zijn naam staat vermeld
op het in 1997 onthulde 'Indië Monu-
ment' op de algemene begraafplaats te
Numansdorp.

Het gezin Bervoets in 1946

De familie Bervoets

Op 16 mei 1924 trouwden te Numans-
dorp de landarbeider Anthonie Ber-
voets en Adriana de Vos. Het echtpaar
kreeg twee zoons: Leendert (20 juni
1925) en Jan Hermanus (9 mei 1929).
Ada, één van de kinderen van Jan,
deelt herinneringen uit haar jeugd: “Er
werd weinig over Ome Leen gepraat.
Foto's waren er wel; die hingen zowel
bij onze oma als bij onze ouders thuis.
We kregen antwoord op de vraag wie

tegenstelling tot eerdere berichten zou
hij niet in november thuis komen, hij
mocht zelfs in z'n handen klappen als
het februari zou worden. Hij schreef
ook over zijn verblijf op de rubber-
plantages. Toen hij zijn laatste brief
schreef, op 2 december 1948, verbleef
hij in een oude theefabriek. De familie
had een sterke band. Mijn oma droeg
na zijn overlijden de ketting van haar
zoon Leen. Toen ze overleed heeft mijn
vader hem omgedaan, de ketting is met
hem heengegaan.”

Een oefening met de carrier, twee maanden voor zijn overlijden.

Bezittingen

De twee krissen zijn nog in het
bezit van de familie.

In het Nationaal Archief ligt het
dossier van Leendert Bervoets.
Alleen met nadrukkelijke toestem-
ming van de familie wordt inzage
verleend. In enkele documenten
wordt gesproken over zijn per-
soonlijke bezittingen; o.a. twee
krissen en een Indische doek. Op
27 januari 1949 wordt een kist met
eigendommen aangetekend naar
Nederland verscheept. Met het
verzoek deze op delicate wijze te
overhandigen aan A. Bervoets.

Inhoud: 1 sigarettenkoker (zilver),
1 vulpen in etui, 1 polshorloge
(Mentor), 3 vorken (Djoka zilver),
1 dasspeld, 3 ringen, 2 broches
(Kandari-zilver) en 1 paar man-
chetknopen (Kandari-zilver).

(Bron: Nationaal Archief)

Leendert Bervoets, 20 juni 1925 – 21 december 1948.

Staat van dienst en overlijden

Na 7 jaar Lager Onderwijs volgt
Leendert een vierjarige opleiding op de
MULO. Na zijn functie als ambtenaar
van de Distributiedienst treedt hij
op 6 mei 1945 in dienst bij het Veilig-
heidsdetachement Grensbewaking
Almelo, met als speciale aantekening

dat hij niet meer in het bezit is van zijn
Persoonsbewijs. Op 1 juli 1946 wordt hij
als dienstplichtig soldaat 250620088
ingelijfd bij het 3e Regiment Infanterie.
Een dag na de afscheidsparade van
25 september 1946 in Bergen op Zoom
vertrekt hij met schip 'Kota Agoeng'

van de Rotterdamsche Lloyd naar
Indië. Op 10 oktober passeert hij de
keerkring, op 25 oktober wordt hij ont-
scheept te Belanwan-Deli, een haven-
stad aan de noordoostkust van Suma-
tra. Op 1 januari 1948 wordt hij als lid
van de verbindingafdeling bevorderd
tot Soldaat 1e Klasse. Op 21 december
1948 komt hij op 23-jarige leeftijd om
het leven, samen met korporaal Pieter
Cornelis Thijssen. Hun carrier komt op
de weg tussen Rantau Prapat en Wing-
foot terecht in de zachte berm en slaat
over de kop. Op 10 januari 1949 schrijft
zijn commandant J.E. de Vries de vol-
gende verklaring: “De soldaat der eer-
ste klasse, Bervoets, L., was in opdracht
van commandant verbindingspeloton
ingedeeld als radio-telegrafist bij een
sectie carriers, commandant korpoo-
raal Thijssen. Deze sectie carriers
kreeg opdracht van commandant 3-3-
RI zich op 21 december te begeven van
Rantau Prapat naar Tolan-Tolan. Bij de
vervulling van die opdracht gebeurde
een ongeval, waarbij de soldaat om het
leven kwam. Dit is dus geheel en al een
dienstongeval.”

(Bron: Nationaal Archief)

Afscheidsparade Bergen op Zoom

Begrafenis

Reserve Kapitein J.E. de Vries rappor-
teert op 10 januari 1949: “Gedurende de
actie was het niet mogelijk de begrafe-
nis te doen plaatsvinden op de militaire
begraafplaats te Medan. Dientenge-
volge heeft de voorlopige begrafenis
plaatsgevonden op 22 december 1948
bij het hospitaal te Wingfoot, ongeveer
300 kilometer ten zuiden van Medan.”
Dat dit niet gebruikelijk was blijkt wel
uit het feit dat hij ook een situatieschets
maakte met diverse opmerkingen over
de exacte locatie van het graf. “Naast
de vleugel van Zaal I, de operatiekamer
en de apotheek, in de nabijheid van de
boom. Zes meter naast die boom, 24
meter vanaf de hoek van de operatieka-
mer”. Op 29 december 1949 ontvangt de
familie Bervoets een schrijven inzake
de aanstaande herbegraving en daar-
bij excuses voor de administratieve
achterstanden. Later volgt het bericht
dat Leendert samen met vijf andere
militairen op 21 april 1950 is herbegra-
ven op het ereveld in Medan (Sumatra),
in graf No. 138A. Tegenwoordig ligt

zijn graf (nummer 1312) op het ereveld
Leuwigajah, niet ver van Bandung
(even buiten de stad Cimahi). Op dit
ereveld zijn veel stoffelijke resten van
mensen herbegraven, die eerst elders
op een ereveld in de archipel begraven

zijn geweest (Sumatra, Borneo). Op deze
plek, vallend onder het beheer van de
Nederlandse Oorlogsgravenstichting
(OGS), bevinden zich de graven van
ruim 5.000 Nederlandse oorlogsslach-
toffers. (Bron: Nationaal Archief)

Zes meter naast die boom...